

MURÁNSKE

1

NOVINY

VIII. ROČNÍK ■ DVOJMESAČNÍK ■ MAREC 2015 ■ 0,50€

Zimný prechod Muránskou planinou

Počasié ako na objednávku, snehu aj na rozdávanie, týmito atribútmi privítalo počasie viac ako 600 vyznávačov zimnej turistiky na jeho 37. ročníku.

Pre 140 lyžiarov boli pripravené dve trasy v dĺžke 30, resp. 20 km, ktorí po štarte na Javorine prechádzali malebnými zákutiami nedotknutej snehom prikytej Muránskej planiny. Prešli Lopusným, Havraným, Studňou, Mochnatou, odkiaľ sa naskytl krásny panoramatický pohľad

na Vysoké a Nízke Tatry, s pokračovaním cez M. Klákovú a náročným zjazdom Hrdzavou dolinou až do Muráňa, kde už na všetkých čakal v jedálni ZŠ chutný guláš s občerstvením.

Pešiaci sa prešli z Javoriny zasneženou cestou na Veľkú Lúku, kde si mohli pozrieť voľne sa pohybujúce koníky - hucule, pokračovali na Maretkinú, kde ich čakalo občerstvenie a cestou späť do Muráňa sa mohli pokochať z vyhlídky na Poludnici

a z Muránskeho hradu do širokého okolia Muránskej doliny, Trstie, Stolické vrchy a Kráľovú hoľu.

Po zdolaní pochodu bolo o čom rozprávať, každý mal plno svojich zážitkov, poznatkov a skúseností. Stretli sa tu znova po roku priatelia milujúci čaro zimnej prírody a bielej stopy. Všetci sa zhodli na tom, že vynaložená námaha stála za to, že sa stali súčasťou neporušenej a nedotknutej zimnej krásy.

Za úspešným podujatím treba vidieť zanietých usporiadateľov na čele so starostom obce Muráň p. Goldschmidtom, bežkárov, ktorí pripravili dobré stopy, ľudí na občerstvovacích staniách na Studni, M. Klaku, Maretkinej, na kuchárov a ich pomocníkov pri príprave guláša, ľudí pri prezentácii a riadení dopravy a ďalších za čo im patrí veľké ďakujem s pránim v zdraví o rok dovidenia.

P. M.

Medzinárodné dni 2015

Marec

6. Svetový deň modlitieb žien
8. Medzinárodný deň žien
9. Deň paniky
11. Európsky deň na pamiatku obetí terorizmu
12. Svetový deň obličiek
14. Medzinárodný deň akcií proti priehradám a pre rieky, vodu a život
15. Svetový deň spotrebiteľských práv
17. Svetový deň sociálnej práce
19. Sviatok sv. Jozefa
20. Svetový deň divadla pre deti a mládež
21. Medzinárodný deň boja proti rasovej diskriminácii
22. Medzinárodný deň tulleňov
23. Svetový deň meteorológie (WMO)
24. Svetový deň tuberkulózy (WHO)
25. Deň zápasu za ľudskú právu
27. Svetový deň divadla
28. Deň učiteľov

Apríl

1. Medzinárodný deň vtáctva
2. Medzinárodný deň zábavy v práci
3. Medzinárodný deň detskej knihy
4. Európsky deň akcií za práva migrantov
5. Svetový deň povedomia o autizme

3. Zelený štvrtok
4. Medzinárodný deň boja proti hluku
5. Medzinárodný deň bez násilia
6. Medzinárodný deň proti násilným mŕtvam a na podporu akcií proti násilným mŕtvam
7. Biela sobota
8. Veľkonočná nedeľa
9. Svetový deň zdravia (WHO)
10. Medzinárodný deň Rómov
11. Svetový deň Parkinsonovej choroby
12. Medzinárodný deň solidarity oslobodených politických väzňov a bojovníkov proti fašizmu
13. Deň narcisov – deň boja proti rakovine
14. Svetový deň leteckta a kozmonautiky
15. Svetový deň hlasu
16. Svetový deň hemofílie
17. Medzinárodný deň zonglovania
18. Európsky deň za práva pacientov
19. Svetový deň kultúrneho dedičstva
20. Svetový deň rádioamatérov
21. Deň zeme
22. Svetový deň kníh a autorských práv
23. Svetový deň laboratórnych zvierat (UNESCO)
24. Sviatok sv. Juraja, patróna vojakov, rytierov, lukostrelcov a skautov
25. Deň skautov
26. Svetový týždeň laboratórnych zvierat
27. Svetový deň tučniakov
28. Svetový deň boja proti malárii
29. Svetový deň dierekej fotografie
30. Svetový deň duševného vlastníctva
31. Svetový deň modlitieb za kňazské a reholné povolania
32. Svetový deň grafiky
33. Svetový deň bezpečnosti a zdravia pri práci
34. Európsky deň solidarity a spolupráce medzi generáciami
35. Medzinárodný deň tanca
36. Svetový deň vodičov psov
37. Svetový veterinárny deň

Zberný dvor v Muráni

Vážení občania od 1. apríla 2015 sa menia otváracie hodiny na Zbernom dvore v Muráni. Zberný dvor bude otvorený:

pondelok – piatok 8⁰⁰ – 16⁰⁰
a v sobotu 8⁰⁰ – 12⁰⁰

Nebezpečný a elektrický odpad môžete odovzdať na zbernom dvore v Muráni počas prevádzkových hodín. Počas prevádzkových hodín môžete na zbernom dvore odovzdať aj:

Kovový odpad – kovové obaly z konzerv, kompótov, z pokrmov pre zvieratá, hliníkové predmety, alobal aj vrchnáky od jogurtov, nápojové plechovky, kovové súčiastky a kuchynské predmety, železný šrot.

Nepatria sem: kovový odpad kombinovaný s nekovovým materiálom, elektronické spotrebiče, veľmi znečistený kovový odpad farbivami a olejom, taktiež sem nepatria akumulátory a monočlánky.

Elektroodpad – biela technika – domáce spotrebiče (mikrovlňky, práčky, chladničky, mrazničky), čierna technika (televízory, videá), kancelárska technika (počítače, tlačiarne, kopírky), káble, staré zástrčky a vypínače, elektrické nástroje (vrtáčky, vy-

sávače) – odovzdáva sa celý, nerozobratý elektroodpad!

Akumulátory a baterky – akumulátory aj s kyselinou z osobných, nákladných automobilov a traktorov, monočlánky (baterky) a akumulátory z mobilných telefónov.

Opotrebené pneumatiky – pneumatiky a duše poškodené a nepoužiteľné z osobných a nákladných automobilov, z bicyklov, motocyklov.

Nepatria sem: pneumatiky zablatené a silne znečistené.

Veľkoobjemový odpad – nábytok, matrace, vankúše, divány, rolety, textil a pod.

Polystyrén – vsetok polystyrén.

Olej – opotrebovaný olej z benzínových a naftových motorov, kosačiek a pod.

Nepatria sem: použitý jedlý olej.

Lieky – lieky, liečivá a iné farmaceutické prípravky, odovzdávame v lekární.

Žiarivky, výbojky – odovzdávajú sa na zberný dvor počas doby prevádzky.

Konáre – taktiež sa odovzdávajú na zberný dvor počas doby prevádzky.

Tetrapaky p a t r i a už do komunálneho odpadu.

Spomienka k 70. výročiu oslobodenia obce Muráň

Prvý Slovenský štát vznikol 14. marca 1939. Občania Muráňa si každý rok 14. marca pripomínali trvanie tohto štátu manifestáciou cez Muráň, z horného konca až ku píle, kde bola cesta lemovaná možno 200 ročnými lipami po oboch stranách cesty až k bitúnku. Obec a okolie riadil štátny notár a Muráň ešte vládny komisár. Všetky oznamy hlásal obecný sluha pán Jozef Volk, ktorý vopred na určených stanovištiach bubnom oznamoval, že bude hlásiť. Počas 2. svetovej to boli skoro všetky nepríjemné oznamy. Každý stápol, keď bolo počuť bubon pána Volka. Obyčajne začínal: „Dáva sa na známosť.“ Po vzniku SNP 29. augusta 1944 tie oznamy ešte nadobudli na trpkosti. Z Muráňa k partizánom nastúpilo viacero mladých chlapcov, ktorí sa žiaľ už nevrátili. Ich mená sú na pamätnom pomníku na námestí. Ako sa zachránil partizán Július Frandel už Muránske noviny v minulosti písali. Po vzniku SNP, partizánmi obsadené územia Slovenska začali postupne obsadzovať nemecké vojská. Jeden októbrový deň pán Volk oznamoval, aby sa Muránčania pripravili na evakuáciu, lebo sa k Muráňu blížila Nemci od Jelšavy. Každý sa chystal podľa svojich možností. Kto mal záprah koní, alebo volov ukladal najpotrebnejšie a najcennejšie veci do voza, najčastejšie do drabínka. Na druhý deň zavčas rána už tiahol dlhý rad Muránčanov s povozmi do Hrdzavej doliny. Kto nemal povoz išiel s malými vozíkmi do Piecok. Za vozmi bol priviazaný rožný dobytok. Ošípané museli zostať doma. My sme im nechali plné válovy zrna a vody, to urobil asi každý. Do Hrdzavej doliny sme vyšli dosť vysoko. Každý si hľadal miesto, aby sa mohol ako tak udomáčniť. Ľudia si stavali prístrešky obložené čečinou. Čo sa dalo pozorovať, bolo len to, že ponad Muráň a planinu preletelo sem tam nejaké lietadlo. Po dvoch - troch dňoch boli ľudia veľmi netrpeliví, obávali sa čo je so zvieratami, ktoré tam zostali. Preto niektorí odvážlivci zošli do dediny, ktorá už bola obsadená nemeckými vojakmi. Tí sa pýtali na Muránčanov, keď našli prázdnu dedinu. Ubezpečovali ich, že keď sa ľudia vrátia, tak sa nikomu nič nestane. Nebolo iné východisko, lebo trvalo žiť v Hrdzavej doline nebolo možné, preto ľudia s povozmi sa začali postupne vracat domov a skutočne sa nikomu nič nestalo a do dediny sa vrátil normálny život. Postupne poodchádzali aj nemecké vojská z Muráňa. Nejaký čas bol Muráň bez Nemcov, ale v decembri sa povracali a cez Vianoce 1944 už v každom dome – rodine bol ubytovaný nemecký dôstojník a vojaci bývali v autách po dvoroch. Tak sa Nemci pripravovali na zadržanie frontu, ktorý sa blížil od juhu. 27. januára 1945 sa front dostal až do Muráňa. V ten deň napadol veľký sneh, ktorý sťažoval pohyb postupujúcim frontovým vojskami. Muránskou dolinou postupovali do Revúcej. Rumunskí vojaci po ceste od píly aj po ceste od lúku, po ktorých ťahali kone sane s muníciou. Vojaci mali na šatách natiahnuté ľahké biele plášte, aby splyvali so snehom. Na tieto cesty smerovali aj nemecké míny. Každú strelu bolo dobre počuť, vydávala silný hvizdiaci zvuk. Bolo popoludnie, ešte bola dobrá viditeľnosť. Pred Sisikovým domom na lavičke stáli a pozerali na tieto vojská dvaja chlapci, 16 ročný Janko Sisík a 17 ročný Juraj Beňo. Jedna hvizdiaca mína padla na nový Hlodákov dom, na pevnú stenu pod strechou, roztriedila sa na všetky strany a svojimi úlomkami zasiahla týchto dvoch chlapcov a smrteľne ich zranila. Posledný deň vojny (pre Muráň) prišli o život krásny, mladí chlapci. Spomienka na nich je umiestnená na pomníku na námestí v Muráni. Taký smutný bol radostný deň oslobodenia. Ja som mal 11 rokov, preto si na tieto udalosti dobre pamätám. A od tej doby prešlo už neuveriteľných 70 rokov. Za ten čas vyteklo z Muránskych vyvieraciek mnoho vody a aj mnoho sa toho v Muráni udialo. Je nás ešte niekoľko pamätníkov, ktorí si na deň 27. január 1945 aj dnes živo spomínajú.

Ing. Ladislav Kováč

Plán zberu tuhého komunálneho odpadu a plastov v obci Muráň

	TKO	PLAST	
Marec	17.03.2015	10.04.2015	fóliovým povrchom, tetrapakové obaly, použité plienky a iné hygienické potreby, lakované kartóny a celofán.
	31.03.2015	06.05.2015	
Apríl	14.04.2015	10.06.2015	Žltý kontajner – plasty - Stlačené PET fľaše, plastové obaly z kozmetiky, umyté plastové obaly od jedlých olejov, saponátov, obalové fólie, uzávery z fliaš, téglíky z jogurtov a plastové hračky.
	28.04.2015	03.07.2015	
Máj	12.05.2015	05.08.2015	Nepatria sem: obaly veľmi znečistené potravinami, farbou, chemikáliami, obaly z jedov a glejov, tlakové nádoby a novodurové rúrky
	26.05.2015	14.09.2015	
Jún	09.06.2015	12.10.2015	Zelený kontajner – sklo - Flaše zo skla bez akýchkoľvek uzáverov, sklenené nádoby, poháre od zaváranín, detskej výživy, okenné sklo a sklenené črepy.
	23.06.2015	11.11.2015	
Júl	07.07.2015	09.12.2015	Nepatria sem: kovové a plastové uzávery, zátky a ich zvyšky vo fľašiach, zrkadlá, keramika, porcelán, drôtové sklo, TV obrazovky, autosklo, dlaždice, žiarivky, výbojky a fľaše silne znečistené farbou, potravinami, zeminou, olejom a tukom.
	21.07.2015		
August	04.08.2015		
	18.08.2015		
September	01.09.2015		
	15.09.2015		
	29.09.2015		
Október	13.10.2015		
	27.10.2015		
November	10.11.2015		
	24.11.2015		
December	08.12.2015		
	22.12.2015		

Modrý kontajner – papier: Noviny, časopisy, knihy, telefónne zoznamy, krabice, kartóny, papierové obaly, papierové vrecúška, zošity, spisy, katalógy, reklamné letáky, kancelársky papier, kalendáre a recyklovaný papier.

Nepatria sem: mokrý papier, papier silne znečistený farbou a tukom, papier s

OZNAM

Oznamujeme občanom obce Muráň, ktorých domácnosti ešte nie sú pripojené na verejnú kanalizáciu, že tohto roku uplynie lehota na pripojenie svojich nehnuteľností!!! K domácnostiam, ktoré si túto povinnosť nesplnia, bude obec postupovať v zmysle platnej legislatívy.

KARNEVAL

Ako by to bolo, keby sme sa cez obdobie fašiangov nezabavili v škole. Všetci vieme, že toto obdobie trvá od Troch kráľov do Popolcovej stredy, kedy prevláda bujará zábava po ktorom prichádza obdobie 40- dňového pôstu.

A preto všetci žiaci ZŠ a MŠ v Muráni sa

zapojili do príprav karnevalových masiek, aby tak mohli ukončiť fašiangové obdobie a zároveň sa tešiť na týždeň jarných prázdnin. Nielen počasie nám prialo, ale aj veľká účasť masiek, ktoré prišli v dobrej nálade a krásna výzdoba telocvične, ktorá umocňovala fašiangovú atmosféru. Po

privítaní všetkých žiakov, pedagógov a rodičov, sa mohli predviesť na promenade všetky masky od materskej školy až po deviatu triedu. Po promenade mala naša porota ťažkú úlohu a to, aby v každej kategórii vybrala tú najlepšiu masku.
1. miesto MŠ – Daniela Szentpéteriová
1. miesto ZŠ I. stupeň – Viktória Spišáková

1. miesto ZŠ II. stupeň – Terézia Hemlíková

A na záver, každý kto si pripravil masku si zaslúžil od obecnstva veľký potlesk a aká by to bola zábava bez hudby – žiadna. Preto bola na záver aspoň malá diskotéka.

Bc. Monika Mláková

TRIEDA BAVÍ TRIEDU

Už niekoľko týždňov pred vianočnými prázdninami dýchala v škole vianočná atmosféra. Na výtvarných výchovách

a krúžkoch sa pripravovali ozdoby na výzdobu celej školy a rekvizity na vianočnú besiedku „Trieda baví triedu“. Na hudob-

ných výchovách sa precvičovali koledy a pri každej vhodnej príležitosti sa učili scénky, básničky a tančeky (ZUŠ).

Keď prišiel ten deň (18.12.2014), tak nesklamal snáď nikto, ani naši prváci, ktorí vystupovali prvý krát pred celou školou a nevedeli ako to chodí, len tí, ktorí mali byť príkladom pre mladších spolužiakov, radšej neprišli ani do školy (deviatici).

Vypočuli a videli sme všetko čo sme si trieda pre triedu pripravili, a to tie najznámejšie koledy, básničky, tančeky a scénky.

Do programu sa nezapojili len žiaci, ale aj naši učitelia a asistenti. A za dobre vykonanú prácu, si každé dieťa odnieslo spod stromčeka sladký balíček.

A aby aj naši žiaci mohli na Vianoce potešiť svojich rodičov a svojich blízkych, po skončení vianočnej besiedky mohli kúpiť na vianočnej burze niečo pekné – vianočné. Lebo najväčšou radosťou pre človeka je dávať radosť iným.

Bc. Monika Mláková

Spomienky sú súčasťou nášho života. Realita dneška je síce priťažlivejšia, ale boľavú minulosť, ktorú poznačilo utrpenie, strata najbližších v čase vojny, jednoducho nemožno vymazať z nášho bytia. Montáž spomienok Muránčanov terajších i bývalých, žijúcich i zosnulých je toho dôkazom. Použité citáty, úryvky z ich výpovedí sú odrazom trnistej cesty hrôzy za životom v mieri.

JOZEF KUBAŠKO, predseda ZO SZPB v Muráni: „27. január 1945 – pripomínajme tento deň mladej generácii, aby sa nezaobúďala, ako ťažko sa rodila naša sloboda!“

Mgr. JÁN SVOREŇ: „V súčasnosti už plnoletí chlapci nemajú povinnosť ísť si plniť základnú vojenskú službu. Nás s bratom zdobila uniforma s hodnosťou desiatnika v rokoch 1996 a 1997. Rok vojenčiny sme si poctivo odsúlžili, tak ako aj iní naši rovesníci. Príhoda z kasárni je teda neúrekom a filmy s vojenskou tematikou mnohým bývalým vojakom iste rozviata jazyky, avšak rozprávanie o hrôzach 2. svetovej vojny nám vždy pripomenie obetavosť našich občanov, na ktorých sa v Muráni nezabúda ani po 70. rokoch.“

PAVEL HAJDÚK (bývalý strelmajster): „Vojenčil som v čase vojny. Narukoval som 1. októbra 1943. Najprv ma preložili z Kremnice do Bystrice za hajcera k ústrednému kúreniu. Pred Povstaním v roku 1944 som bol preložený do Zvolena a odtiaľ do Bratislavy, kde nás Nemci odzbrojili. Po fronte som narukoval do Popradu. To bola planá vojenčina. Spávalo sa na priechoch na holých doskách. Blchy nás žrali, ani deky neboli. Plano sa varilo, bez masla. Baganče som si musel vziať z domu civilné. Keď som chcel ísť domov, tak len pešo 53 km z Popradu. Potom ma ešte preložili do Levoče na výcvik nováčikov. Dňa 8. marca 1947 sme konečne od októbra 1943 išli do civilu.“

JULIUS FRANDEL (bývalý sanitár, vodič): „V živote nie je nič zadarmo. V čase vojny som mal iba 22 rokov. Dnes takí mladenci sedia doma pri televízore, počítači, hrajú futbal, študujú, šoférujú na hrých

Muránski rodáci o vojne K 70. výročiu oslobodenia obce

autách... A my vo vojenskom mundúre. Moji rovesníci a vojnoví súputníci z Muráňa, po ktorých mi zostala iba fotografia a spomienky: Ján SOJÁK, Oto CHLEBOVIČ a Ján KOCHJAR.“

MARGITA HAJDÚKOVÁ (rod. Sojáková): „Vtedy mi bolo dvadsať. Partizáni vyhadzovali mosty okolo Muráňa, prestrihovali telefónne dróty, marili Nemcom ich mocichtivé plány. A oni špehovali, sledili, nútili zrádzať. Ďalší zlikvidovaný most ich priviedol na stopu. Nemecká hliadka pozberala chlapcov z dediny. Na druhý deň zasa niekoľkých zajali. Medzi nimi bol aj najstarší brat Ján SOJÁK. Dlhो sme o ňom nič nevedeli, lebo patrili k tým, ktorých prvým transportom odviezli do koncentračného tábora v Nemecku spolu s Pavlom SKLENÁRIKOM (od Fidra) a Jánom VRBJAROM (od Vendeľa). Odtiaľ sa potom vrátili asi o osem mesiacov po vojne. Títo boli v Nemecku a druhých zatvorili na obecnom dome a na Mikuláša ich vyviedli zadným vchodom na Pajtu, kde ich v jamách postrieli. Rodičia, ženy, deti, príbuzní ich márne čakali uzimieni pred hlavným vchodom. Krv synov, mužov, otcov už farbila biele snehové páperie.“

JÁN DOVALA (bývalý učiteľ a kronikár): „Obyvatelia Muráňa poznali hrôzy vojny na vlastnej koži a z prenasledovania Židov a Cigánov. Prvá obeť Pavel FIŤMA, bývalý učiteľ padol pri Telgárte. V obranných bojoch pri Chyžnej Vode padli občania z Muráňa Martin SPIŠÁK a Juraj LUKÁŠ. Fašisti mučili Juraja SKLENÁRIKA a odsúdili na trest smrti. Ranou z pištole do tyla gestapo zastrelilo v Muráni Jána KANTORISA a Antona DOVALU. Ako obeť vojny nešťastnou náhodou zahynul aj Jozef SKLENÁRIK. V Brezne boli zastrelení Muránčania Ondrej BEŇO a František KANTORIS. Na prahu slo-

body, možno pri výbuchu poslednej míny prišli o život mladí chlapci Ján SISIK (18 r.) a Juraj BEŇO (20 r.).“

JURAJ HALUŠKA (bývalý predseda MNV v Muráni): „Aj ja som bol väznený v Poprade. Rodina sa o mne dozvedela, že som bol odsúdený na trest smrti. Život som si zachránil iba zásluhou spoluväzňa. Ľudí, ktorí prežili vlastnú smrť, nikdy netreba nútiť do spomienok. Rozhovoria sa sami, nezabúdajú ani na svojich spolubojovníkov. V povojnovej generácii by mal dlho doznievať hlas našich dejín. Varujúci – aj keď ja mier!“

ANNA KOTZMANOVÁ (rod. Sklenáriková): „Moji rodičia Juraj Sklenárik a Janka, rod. Lábajová mali päť dcér, ja som bola najstaršia. V čase zavraždenia otca som mala 22 rokov a bola som už vydatá. Vojnové udalosti poznačili celú našu rodinu. Otec prišiel domov pre zásoby, potraviny a lieky, ktorými zásobovali partizánov. Jeden chlap z komanda prišiel povedať, že Nemci idú otca lapať. Otec sa skryl do Senkov (u Boštána), ale ho našli a odšikovali na žandársku stanicu (do Miškoviča), kde ho bili a týrali tri dni. Mama bola za neho prosíkať, aby ho pustili, že má veľkú rodinu. Obecný bubeník Jozef VOLK napokon vyhuboval, že chytili veliteľa partizánov. Potom telo otca ťahali za autom. Jeho pozostatky sa našli až v roku 1988 na Dieľiku. Dôkaz o totožnosti poskytla expertiza v Prahe. V tichosti sme ho po 44 rokoch neznámeho miesta popravily pochovali na cintoríne k mame. Nezanavreli sme na ľudí, ktorí sa snažia prekrúcať dejiny a vysvetľujú aj tie najkrutejšie ľudské osudy po svojom.“

Mgr. JURAJ KOCHJAR: „Môj posledný deň vojny? Mal som vtedy sedem rokov a celé štyri mesiace. Mína vystrelená

z kostolnej veže, kde mali Nemci mínometné postavenie, dopadla medzi zvedavých chlapcov, a tak ich zasiahli črepiny. Pohľad to bol otrasný. Na snehu ležali obnažené zakrvavené telá, nad ktorými sa skláňal rumunský lekár a vyberal im z tiel črepiny, no márne. Zraneniam podľahli. Bol to strašný zážitok, ktorý sa mi vracia i teraz, keď vidím toľko krvi, umierajúcich na záberoch v televízii.“

GABRIELA PALUŠOVÁ (rod. Pohorelco-ová): „Každý rok slávime oslobodenie našej obce 27. januára. Vo vojne najviac trpeli tí, ktorí prišli aj o strechu nad hlavou a to aj s viac deťmi, ako to bolo u nás v Pohorelcovej rodine. Ja ako najstaršia 15 ročná som to veľmi intenzívne prežívala. Vianoce boli všelijaké, výbuchy nám porozbýjali sklá na oknách. Mohutná salva zatrasla domom, ani jeden črep neostal po ňom. Našu novú vyňhu a dom zahalil čierny dym. Aj sneh bol čierny. Vtedy napadlo asi meter snehu. Mosty boli vybuchnuté, osloboditelia museli ísť len poza naše humná. Boli to Rumuni, ale chudáci biedni!“

Ing. LADISLAV KOVÁČ: „Žijeme na začiatku 21. storočia, keď technický pokrok dosahuje veľmi vysokú úroveň. Žiaľ, vzťahy medzi niektorými ľuďmi, národmi a náboženstvami ovplyvňuje ešte aj dnes veľký primitivizmus. Z toho vyplýva veľká nevráživosť a boj aj o život. Len sa pozrime o niekoľko desaťročí späť, koľko ľudí padlo v prvej a druhej svetovej vojne. Preto zahynuli títo ľudia? Je šťastím pre celú Európu, že múdri ľudia sa pričínili o vznik EÚ, ktorá, verím, že bude zárukou toho, aby ľudia v Európe mohli spokojne, bez vojen prežiť svoj život.“

Ing. FRANTIŠEK LUKÁŠ: „Spravme všetko pre to, aby sa viac neopakovali hrôzy vojny nielen u nás, ale i vo svete, aby nikdy nemuseli zomierať otcovia, matky, deti, dcéry, synovia násilným spôsobom, aby nad modrou planétou zvanou Zem navždy svietilo slnko mieru a porozumenia.“

Pre Muránske noviny pripravila
Mgr. Ružena Svoreňová

ZVONIA MURÁNSKE ZVONY

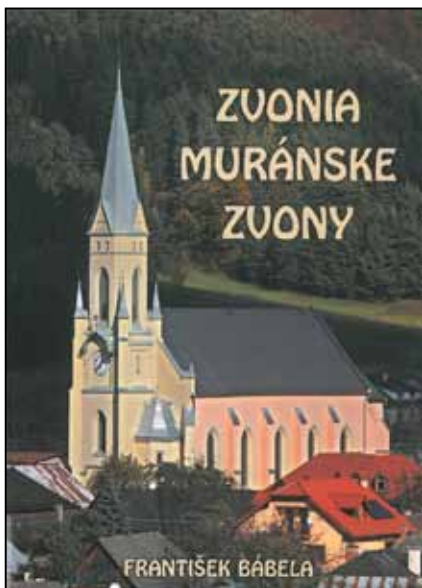
„Patrím do generácie, ktorá dospievala a dozrievala, biologicky i spoločensky, v rokoch druhej svetovej vojny.“ Takto sa úvodom predstavuje takmer 87 ročný PhDr. FRANTIŠEK BÁBELA vo svojom novom 235 stranovom prozaickom diele Zvonia muránske zvony. Pokrstené a verejnosti sprístupnené bolo v podvečer 70. výročia oslobodenia Muráňa dňa 26. januára 2015. Pán Bábela je muránsky rodák, bývalý stredoškolský profesor a riaditeľ strednej školy, ktorý žije v Tisovci. Ovdovel iba nedávno, s manželkou vychovali dve dcéry a syna, tešili sa spolu z vydarených vnúčat.

Do povedomia našich občanov pán Bábela výrazne vstúpil už ako básnik v roku 2008 aj zásluhou Muránskych novín. Redakcii pravidelne signalizoval vydanie každej svojej novej básnickej zbierky. Do rodného Muráňa sa rád vracal v mnohých svojich umeleckých výtvoroch, s láskou sa prihovárал našim občanom, ktorí mu svoj obdiv a úctu pri rôznych príležitostiach radi opätovali. Jeho próza Zvonia muránske zvony je rámcovaná júnom 1944 a 29. januárom 1945. Teda tento ďalší deň našej slobody vôbec nebol radostný. Práve naopak fúkal ľadový vietor a rozpútala sa snehová kúrnava, keď sa dedinčania lúčili na cintoríne s poslednými obeťami vojny: mladým Jankom Sisikom a Ďurkom

Beňom.

Autor knihy nezaprel nielen svoj skvelý pozorovací talent, ale ani vlastné profesionálne zameranie na filozofiu a slovenčinu. Vojnou je popretkávané celé jeho dielo, no nachádzame v ňom aj mnohé návraty do detstva, epizódy z rodinného prostredia, avšak úspešne spojené s realitou vtedajšej ťaživej doby. Miestami však autor ponúka do pozornosti

aj humorne ladené udalosti a situácie takpovediac rýdzo muránske. Predstavuje napr. vychýrených obecných kartárov. Ich kráľom bol údajne hráč zolika – kultivovaný starý pán Berzéthy. Keď ho raz navštívil nečakane synovec v nemeckej uniforme a želal si zahráť karty, poradili mi iného

hráča. Roľník pán Ďula Hrbál – Baran vložil najprv do hry päťsto korún. No potom to bolo veľmi drahé kartové divadlo. A Muránčan bol úspešnejší! Zhrabol vraj vtedy zo štyridsať tisíc korún. Na inom mieste knihy sa zase dozvedáme, že vojenský kuchár Paľo Hrbál – Maratín pre odveleňých na front pripravil sláv-

nostný obed – kysnuté knedle so slivkovým lekvárom boli vraj veľké ako baretky. Vtipná komunikácia Milka-nény od Čorika s Nemcom ubytovaným v jej príbytku je tiež nezabudnuteľná. Milá je i epizódko o starom pánovi Beňovi od Kadaka, ktorý patrili k baptistom. Okrem syna mal aj tri

veľmi šarmantné dcéry. Všetci to však boli i duchovne krásni, obdivuhodní ľudia. Tento starý pán Beňo sa vraj naučil bicyklovať iba po 60-ke. Keď obchádza skupinu mládencov, zvolal že nemôže kerovať aj cengať. Nikdy sa nezavil tejto vety, ale ani Muránčania sa dodnes nezavili tohto zlovyku: postávať na križovatke v hlúčkoch a komplikovať dopravu!

Uvedené dielo si určite vychutná nemálo čitateľov. My, Muránčania, aj s možnosťou doplniť si mnohokrát vyzoprávané príbehy z vojnových čias. Možno budeme s autorom aj polemizovať, hľadať súvislosti medzi známymi faktami a novozískanými súvislosťami, no rozhodne dielo Zvonia muránske zvony neodložime medzi vzácne knižné klenoty z histórie našej obce nedočítané! A možno ho poniektorí prečítame i viackrát, lebo vojnové súžitie ľudí – teda domácich občanov i trpených hostí malo rôzne podoby. Pohľad 16 ročného študenta Ferka – účastníka protifašistickej odboja je tematicky mnohostranný, pútavý po obsahovej stránke. Beletria je precízne spracovaná aj po stránke jazykovej. Pozoruhodne je orientovaný tento spomienkový odkaz rodákovi, aby sa už história fašistickej hrôzy nikdy viac neopakovala.

Mgr. Ružena Svoreňová

Ozdobené slávnostné 70. výročie oslobodenia Muráňa

Odbitím 14. hodiny na imponujúcej veži kostola v Muráni sa začala dôstojná spomienková oslava oslobodenia našej obce z pod nacistickej nadvlády, ktorú zorganizovalo vedenie obce v spolupráci so základnou organizáciou SZPB (odbojárov) a miestnym speváckym súborom Levenda. Táto sa konala pred obecným úradom a to v pamätný deň oslobodenia obce. Tu za zvukov štátnej hymny zazneli slávnostné salvy členov miestneho poľovníckeho združenia, po ktorých nasledovali oslavné verše v podaní žiačky ZŠ v Muráni Terezyzky Hemlíkovej. Zúčastneným občanom a delegácii oblasťného výboru z Rožňavy sa prihovril starosta obce Ing. Roman Goldschmidt a potom predseda odbojárskej organizácie Jozef Kubaško, ktorí pripomenuli fakty o priebehu oslobodenia obce a obeť, ktoré si oslobodenie vyžiadalo. Potom položili vence vďaka pod pamätnú tabuľu. Pamätnými piesňami z vojnovnej doby ukončili členovia obecného spevokolu pietnu spomienku na bojovníkov rumunskej a sovietskej armády, ktorí nám priniesli slobodu spojenú s obeťami a tiež mladými životmi občanov našej obce.

Slávnostný deň bol umocnený dojímavým krstom knihy „Zvonia muránske zvony“, ktorej autorom je muránsky rodák PhDr. František Bábela žijúci t.č. v Tisovci. Preplnená sála obradnej siene obecného úradu bola svedkom dojímavého rozprávania, recitácie vlastných veršov a dokonca zaspievania slávnej piesne Ave Mária 87 ročného autora tejto publikácie. Obdivovali sme jeho úžasnú pamäť, z ktorej sa vynárali spomienky

na prežitú chvíľu v početnom rodinnom kruhu, spomienky na kruté vojnové zimné januárové dni, keď sa ukrývali v okolitých lesoch Voniacej a Kláku. Vtedy mal 17 rokov. V prvých dňoch slobody mu bolo súdené odpovedať na večnosť zabitých kamarátov, ktorí ležia na muránskom cintoríne. Mnohým z nás vyhlkli slzy, keď spomínal na bezhraničnú finančnú podporu svojich bývalých žiakov na vydanie mnohých jeho publikácií a zbierok veršov. Dve z nich zarecitovali prítomná tajomníčka oblasťného výboru v Rožňave Irenka Lacková ako aj predseda ZO Jožko Kubaško.

Celú akciu sprievodným slovom moderovala pani Darinka Korimová, ktorá požiadala o pokrstenie knihy voňavou borovicovou halúzkou starostu obce Ing. Romana Goldschmidta, Ing. Norberta Lacku a jeho manželku Irenku a Jozefa Lacku a jeho manželku Irenku a Jozefa Lacku. Krstní rodičia sa za zložitých podmienok v mene oblasťného výboru podujali na vydanie tejto 235 stránkovej publikácie doplnenej dobovými fotografiami. Publikácia tohto diela čakala dlhých 25 rokov na svoje vydanie, ktoré podporili aj grafickou úpravou pán Dušan Dubovský, Pavol Ferdinandy a Ing. Maroš Detko. Aj im patrí naše uznanie a podakovanie, ktorého sa všetkým zainteresovaným dostalo pri autogramiáde. O presun autora s podlomeným zdravím sa postaral pán Mgr. Milan Kvetko. Prípravu do tlače zabezpečoval p. Roman Kováč z tlačiarne Roven v Rožňave. Celé podujatie bolo skutočnou ozdobou spomienky na prichádzajúcu slobodu v januári spred 70. rokov.

Ján Debnár a Jozef Kubaško

O AUTOROVI

František Bábela

Pedagóg, básnik, kronikár

• 16.5.1928 Muráň

Narodil sa v rodine štátneho horeára. Po vychodení piatich ročníkov ľudovej školy navštevoval od roku 1939 Gymnázium v Tisovci, kde v roku 1947 maturoval. Následne absolvoval štúdium slovenského jazyka a filozofie na Filozofickej fakulte UK v Bratislave. Od roku 1951 sa trvalo usadil v Tisovci. Najprv pôsobil ako stredoškolský profesor na gymnáziu, po jeho zrušení od roku 1953 pôsobil na hutníckej priemyslovke ako profesor, zástupca riaditeľa i ako riaditeľ. Pod jeho vedením v desaťročí 1971-1981 sa areál školy dobudoval do definitívnej terajšej podoby a z hutníctva sa škola preorientovala na technickú chémiu silikátov. Od roku 1991 je na dôchodku.

Medzi jeho záujmy patrí psychológia, umenie, literatúra, prispieva svojimi prózami i poéziou do Tisovského mesačníka. Vyšli mu básnické zbierky: *Neha* (2001), *Polarity* (2004), *Stopy* (2005) a *Dotyky* (2007). Od roku 1995 pôsobí vo funkcii kronikára mesta. V roku 1999 mu mesto Tisovec udelilo cenu primátora mesta za kvalitné vedenie mestskej kroniky a angažovanosť v kultúrnom živote mesta.

Spracované podľa:

zápisu vlastného životopisu v Kronike mesta z roku 1991, ktorý bol schválený v roku 1995 a podľa životopisných údajov uložených v archíve Mestského úradu Tisovec.

Novoročný koncert Jubilate Deo

Začiatok nového roka 2015 sa v Muráni niesol i zvučných tónoch skladieb domáceho i zahraničného pôvodu. V nedeľu 11. januára 2015 v Rímskokatolíckom kostole sv. Juraja v Muráni si ich mohli návštevníci a priaznivci zborového spevu vypočuť v podaní Slovenského kresťanského speváckeho zboru Krédo – Viruju.

Krédo – Viruju je miešaný spevácky zbor, ktorý tvorí spoločenstvo veriacich ľudí rozličných vieroveryzní, zapálených pre zborový spev a nadchnutých myšlienkou ekumenizmu. Svoju činnosť prezentuje na rôznych liturgických sláveniach, vystúpeniami na koncertoch a účasťou na prehliadkach a festivaloch speváckych zborov na Slovensku aj v zahraničí. Z charakteru speváckeho telesa vyplýva aj jeho repertoár, ktorý kopíruje rozmanitosť a farebnosť kultúr jednotlivých vieroveryzní. Tvorí ho prevažne sakrálna zborová

hudba, duchovné piesne, skladby určené pre liturgiu západného aj východného – byzantského obradu. Okrem interpretácie sakrálnych skladieb zbor ponúka aj svetiské zborové diela rôznych autorov. Krédo – Viruju sídli v obci Telgárt, ktorá je spolu s Občianskym združením Kresťan Brezno aj jeho zriaďovateľom a garantom. Dirigentom a umeleckým vedúcim telesa je Ján V. Zachar.

Sme veľmi radi, že si tento spevácky zbor našiel cestičku do Muráňa a mohol sa prezentovať v priestoroch jednej z našich najvzácnejších architektonických a kultúrnych pamiatok. Atmosféra a akustika muránskeho kostola pozitívne zapôsobili na členov speváckeho zboru. Veríme, že aj poslucháči mali z koncertu príjemný a hrejivý pocit na duši, aj napriek januárovému chladu.

Barbora Skubachová

ZASLÚŽIA SI TO

CHVÁLIME

vianočnú výzdobu kostola sv. Juraja v Muráni. Občania, ktorí sa o to postarali si zaslúžia pochvalu.

KARHÁME

občanov, ktorí ešte stále nepochopili, že odpadky patria do koša a nie na zem a že na potrebu sa chodiť na WC a nie kade tade po kútoch. Sneh sa nám už potopil a odhalil, ako sú ulice našej obce „úchvatné“.

ZO JDS počas roka 2014

Ako každá organizácia bilancuje uplynulý rok, tak aj naša ZO JDS v Muráni sa chce pochváliť úspechom, ktorý dosiahla. Ale spomenúť aj nespĺnené úlohy, ktoré sa je nepodarilo realizovať. Hlavnou úlohou, ktorú sme si vytýčili bola „zóna oddychu“, na ktorej sme pracovali od jari do jesene. Išlo o brigády na ktorých naši členovia, hlavne muži odviekli kus dobrej práce: kosenie, stavenie prístreškov, zhotovovanie stolov, lavíc. Treba poďakovať za odvedenú prácu, hlavne p. Františkovi FRANDELOVI, ktorý sa najviac pričínal o vybavenie tohto areálu v spolupráci s obecným úradom, ďalej p. Milanovi LABOŠOVI a Mgr. Vladimírovi SKLENÁRIKOVI, za ich prácu pri zhotovovaní stolov, lavíc a ostatných prác s drevom. To všetko by neboli zvládli, keby nemali pomoc ostatných členov, ochotných pomáhať, a to: Ján BERENTE, Ján SKLENÁRIK, Juraj CVERNA, Dušan ŠTEFAŇAR, Jaroslav ŠTEFAŇAR, Eduard MATAJZ, Ján LAURENČÍK st., Ján LAURENČÍK ml., Ing. Jozef MATAJZ, Matej BAKSA, František VRBJAR, Ján KARABA, Juraj REGENDA, Michal REGENDA, Pavol MLÁKAY. „Zóna oddychu“ sa ukončila v októbri 2014 a otvorila sa so slávnostným posedením v mesiaci úcty k starším a to gulášovou akciou, ktorá sa nám vydarila a prialo nám aj počasie. Veríme, že prácu dôchodcov si bude vážiť aj naša mladá generácia a nebude ju ničiť.

Zúčastnili sme sa aj akcií organizovaných OO JDS v Revúcej, napr. operety Hrnčiarsky bál v Banskej Bystrici, osláv MDŽ v Brezne. Ďalej sme sa podieľali na úspešnej akcii turistického zrazu, ktorý sa uskutočnil 2. júla 2014. Zahájenie bolo v Muráni a záver bol v Muránskej Lehote s kultúrnym vystúpením a gulášovou akciou. Na tomto podujatí vystúpila aj muránska spevácka skupina Levenda pod vedením Mgr. STRUHÁROVEJ a taktiež vystúpila aj na ďalších

podujatiach, kde reprezentovala obec Murán a našu ZO JDS v Muráni. Išlo o akcie:

Lubeník 4. apríla 2014 – Regionálna prehliadka speváckych súborov seniorov,

Čierny Balog 6. septembra 2014 – 8. ročník Región Muránska plania a Čierny Hron,

Revúca 4. novembra 2014 – Stretnutie troch generácií pri pesničkách.

ZO JDS v Muráni usporiadala akciu pred Veľkou nocou v maľovaní vajčiek, ktorú viedol Mgr. Vladimír SKLENÁRIK. Škoda, že bola malá účasť, pretože veľkonočné vajčička boli prekrásne.

Išlo o rôzne druhy techniky zdobenia. Dňa 30. mája 2014 sme sa v hnojnomo počte zúčastnili na športových hrách v Jelšave, kde sme obsadili popredné miesta. Víťazom bol náš člen p. Michal REGENDA, ktorý nás reprezentoval vo Zvolene na Krajských športových hrách aj v Bratislave na Celoslovenských športových hrách. Ďalej sme sa zapojili do súťaže vo varení guláša v rámci akcie Muránske hradné hry. Ako aj na návšteve vo Fryštáku, kde sa naši členovia pozdravili s dôchodcami z družobného mesta v rámci akcie „Družobné dni vo Fryštáku“ v dňoch 26. – 28. 9. 2014. Na „Mikuláša“, dňa 7. 12. 2014 sa konala v Múzeu Murán výstava, kde naše členky prispeli výšivkami, ikebanami a rôznymi ručnými vianočnými ozdobami. Čo sa nám nepodarilo a čo považujeme za neúspech je zrušenie zájazdu do termálnych kúpalísk. Dvakrát sme zorganizovali zájazd, ktorý sa však pre nepriaznivé počasie NEKONAL. Tu môžeme poďakovať p. Miroslavovi KRŠTIENOVÍ, ktorý nám vyšiel v ústrety a nemuseli sme platiť poplatok za nekonalý zájazd. Rok našej činnosti sme ukončili dňa 18. 12. 2014 posedením pri vianočnej kapustnici.

ZO JDS v Muráni

VIII. ročník Vianočného turnaja v stolnom tenise

Priaznivci bielej loptičky už netrpezlivo očakávali deň, keď sa im po sviatočných dňoch hodovania naskytne možnosť aktívnejšieho pohybu, ktoré im tohtoročná skúpa zima na sneh a ľad neumožnila. A tak tradičný Vianočný turnaj, ktorý usporiadala obec Muráň 27. 12. 2014 im to všetko vynahradil. V miestnej telocvični ZŠ sí najskôr zmerali sily žiaci. Žiaľ boli ich v dvoch kategóriách iba šesť, a tak v zápasoch každý s každým sa víťazom v kategórii mladší žiaci stal R. LABOŠ, na 2. mieste V. LUKÁŠ a tretia bola Z. LUKÁŠOVÁ. V kategórii starších žiakov svoju suverenitu ukázal M. BÁBELA, na 2. mieste bol Š. TURČÁNYI a tretí skončil M. GOLDSCHMIDT.

Hlavná súťaž v kategórii žien a mužov začala o 17⁰⁰ hod. a trvala do 22⁰⁰ hod., keď hráči absolvovali maratón stretnutí. Prekvapila nás pekná účasť, keď v kate-

górii žien súťažilo šesť hráčok, zahrali si všetky medzi sebou a víťazkou sa stala domáca hráčka Z. LABOŠOVÁ, na 2. mieste sa umiestnila P. ŠIŇÁKOVÁ a tretiu priečku obsadila A. HOZOVÁ.

V súťaži mužov pri účasti 16 hráčov sa hralo v dvoch skupinách každý s každým na dva súťažné sety. Stretli sa v nich hráči, ktorí ovládajú túto hru na vysokej úrovni, ale zahabiť sa nedali ani úplní rekreační tenisti, ktorí sa mohli porovnať s tými najlepšími. Dramatické zápasy nakoniec rozhodli o tom, kto postúpi do semifinále z prvého a druhého miesta zo skupín. V prvom semifinálovom stretnutí porazil Ištván Truhana 2:1 a v druhom Ružiak Ďuríka 2:0. Vyvrcholením boli zápasy o konečné umiestnenie, keď v zápase o 3. miesto zvíťazil Ďurík nad Truhanom 2:0. Finále sa hralo na 3 víťazné sety a v ňom Ištván porazil Ružiaka 3:0, čím obhájil

minuloročné prvenstvo.

Poradie:

I. Marián IŠTVÁN (Predná Hora)

II. Ján RUŽIAK (Revúca)

III. Ján ĎURÍK (Klenovec)

Najlepšie umiestnenie z Muránčanov získal S. SOKOL ml., ktorý obsadil vo svojej skupine 3. miesto. Zaujímavé zápolenie sledovalo aj početné publikum, ktoré vedelo oceniť niektoré fantastické zásahy hráčov, ich obetavosť a snahu, no niektorým však chýba ešte kultúra správania sa pri takomto športe. Všetci účastníci sa zhodli na tom, že tento turnaj mal úroveň a treba v ňom pokračovať. Za jeho prípravu, priebeh a pekné ceny treba poďakovať organizátorom a starostovi obce Ing. R. Goldschmidtovi, s priánim o rok dovidenia.

P.M.

HASIČI HASIČOM 2014

Krajské riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru (KR HaZZ) v Banskej Bystrici, Krajský výbor Dobrovoľnej požiarnej ochrany (KV DPO) v Banskej Bystrici, Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru (OR HaZZ) v Revúcej a Okresný výbor Dobrovoľnej požiarnej ochrany (OV DPO) v Revúcej zorganizovali vyhlásenie jedinečnej ankety na Slovensku - HASIČI HASIČOM 2014 - vyhodnotenia ankety, pri ktorej sa už po druhý krát oceňovali významné činy profesionálnych a dobrovoľných hasičov v Banskobystrickom kraji.

15. januára 2015 o 16.00 hodine prichádzajúcich hostí privítali v Dome kultúry slávnostné fanfáry Hudby Ministerstva vnútra SR a vystavená moderná technika z OR HaZZ v Revúcej - špeciálny automobil Mercedes - Benz Vario 815 D, z Dobrovoľného hasičského zboru obce (DHZO) Brusno - dopravný automobil IVECO DAILY a funkčná historická technika - ručná striekačka z roku 1873 z Jelšavy a historická ručná striekačka z obce Rákoš. Pri modernej technike boli hasiči v zásahových odevoch, ktoré používajú v súčasnej dobe a pri historickej technike záujemcovia mohli vidieť hasiča z Dobrovoľného hasičského zboru mesta (DHZM) Jelšava v historickej uniforme.

Slávnostné otvorenie zabezpečili prezidenti HaZZ a DPO SR, gen. JUDr. Alexander Nejedlý a hlavný inšpektor PhDr. Ladislav Pethő.

Po ich krátkom príhovore prítomných privítala hostiteľka podujatia primátorka mesta Revúca MVDr. Eva Cireňová, ktorá vo svojom príhovore vyzdvihla históriu hasičstva v Revúcej, ale aj v okolí.

Po nej sa ujali slová vyhlasovateľa ankety riaditeľ KR HaZZ v Banskej Bystrici plk. Ing. Dušan Slúka a predsedu KV DPO v Banskej Bystrici generálny inšpektor Mgr., Ing. Ivan Chromek, PhD. Z ich spoločného príhovoru vyberáme slová predsedu KV DPO: "Som rád, že sa vyhlásenia výsledkov ankety ujali okres a mesto Revúca. Ide totiž o okres, kde pojem HASIČI - HASIČOM nie je len názvom ankety, ale výsledkom každodennej spolupráce. Je to asi „najhasičejší“ okres v rámci nášho kraja".

Slávnostného podujatia, ktoré bolo spopretrené kultúrnym vystúpením Folklorného súbor Lykovček z Revúcej a Hudby Ministerstva vnútra SR, sa okrem nominovaných hasičov zúčastnili ďalší významní hostia - riaditeľ kancelárie prezidenta HaZZ JUDr. Stanislav Celleng, generálny riaditeľ SMZ, a. s. Jelšava Ing. Jaroslav Švejkovský, primátor mesta Jelšava MVDr. Milan Kolesár, starostovia obcí z okresu Revúca, ako aj riaditelia okresných riaditeľstiev HaZZ a predsedovia a riaditelia okresných výborov DPO SR Banskobystrického kraja. V kategórii zásahová činnosť jednotlivca bolo ocenenie udelené pánovi Jaroslavovi Feriancovi z DHZO Bzovská Lehôtka, ktorý dňa 6. mája 2014 po spo-

zorovaní požiaru hospodárskej budovy pri rodinnom dome zabezpečil ohlásenie udalosti na linku tiesňového volania 150 a okamžite z horiaceho objektu vynesol na rukách jedno štvorročné dieťa a druhé nechodiace päťročné, následne ich spolu s ďalšími tromi deťmi a ich matkou odviezol do bezpečia.

V kategórii zásahová činnosť kolektívu bolo ocenenie udelené príslušníkom OR HaZZ v Banskej Bystrici za záchranu ľudského života v ťažko dostupnom teréne a členom DHZO Brusno za rýchly a profesionálny zásah pri lokalizácii požiaru prízemnej drevenice v obci Brusno. Okrem zásahovej činnosti boli udelené aj ocenenia za preventívno-výchovne pôsobenie Ing. Jozefine Očenášovej - riaditeľke OV DPO Rimavská Sobota a občianskemu združeniu Logi 707 za realizáciu projektu „Mladí záchranári“ zameraného na výchovu detí v oblasti ochrany pred požiarmi a prípravu detí na súťaž podľa pravidiel CTIF.

Nepovšimnuté neostali ani športové výkony, ktoré dosiahli príslušníci HaZZ a členovia DPO SR v roku 2014. V tejto kategórii boli ocenenia udelené poručíkovi Ondrejovi Hudákovi z OR HaZZ v Revúcej, ktorý sa stal majstrom sveta v silovom trojboji, súťažnému družstvu z OR HaZZ v Lučenci za prvé miesto na Majstrovstvách Slovenska vo vyslobodzovaní zranených osôb z havarovaných vozidiel, súťažnému družstvu DHZ Revúčka za prvé miesto v

disciplíne požiarnej útok v Slovenskom Superpohári, kpt. Ing. Matejovi Peniakovi z KR HaZZ v Banskej Bystrici za tretie miesto na Majstrovstvách Slovenska v polmaratone profesionálnych hasičov v kategórii mužov od 18 do 39 rokov, súťažnému družstvu z OR HaZZ vo Veľkom Krtíši za tretie miesto v disciplíne požiarnej útok na Majstrovstvách SR v hasičskom športe a podporučíkovi Ľubomírovi Lörinčíkovi za reprezentáciu na X. ročníku Majstrovstiev sveta v hasičskom športe.

Osobitné ocenenie bolo odovzdané za významný prínos v oblasti ochrany pred požiarmi pánovi Františkovi Bučkovi z DHZO Polomka „Za osobnú statočnosť“, profesionálovi, ktorý z dôvodu vážneho úrazu musel opustiť štátnu službu v HaZZ. Napriek tomu naďalej odovzdáva svoje dlhoročné skúsenosti, ktoré získal aj ako veliteľ HS HaZZ v Pohorelej, členom DHZ Polomka, ale aj prostredníctvom funkcie podpredsedu - veliteľa, členom výcvikového štábu, predsedníctva a pléna OV DPO Brezno. Jednoducho, človek s tým najkrajším hasičským srdcom.

Na záver je potrebné poďakovať všetkým tým, ktorí majú podiel na úspešnom zvládnutí podujatia. Patria k nim jelšavskí hasiči, vedenie SMZ, a. s. Jelšava, primátor mesta Jelšava MVDr. Milan Kolesár, starosta obce Muráň Ing. Roman Goldschmidt, starosta obce Ľubovník Ľubomír Kisel, starosta obce Mokrá Lúka Ing. Július Laššan.

Osobitné poďakovanie patrí príslušníkom KR HaZZ v Banskej Bystrici pod taktovkou plk. Ing. Dušana Hancka, príslušníkom OR HaZZ v Revúcej na čele s riaditeľom plk. Mgr. Jozefom Mikudom a OV DPO v Revúcej, zastúpený najmä Gabrielou Jakubecovou - DHZM Jelšava, Ing. Milanom Brdárskym - predsedom OV DPO v Revúcej, Jánom Melicherom - DHZO Muráň a Ing Pavlom Zapletalom - podpredsedom - riaditeľom OV DPO v Revúcej a veliteľovi DHZM Jelšava za osobnú angažovanosť. Skončila anketa HASIČI HASIČOM 2014.

Touto cestou vyzývame všetkých príslušníkov HaZZ, zamestnancov a členov - hasičov v rámci ZHÚ a ZHZ, členov DPO SR (DHZ), DHZO, primátorov miest, starostov obcí, OR HaZZ, ÚzV DPO a OV DPO v rámci Banskobystrického kraja k zaslaniu nominácií pre ankety HASIČI HASIČOM 2015, ktorí bola už neoficiálne vyhlásená na konci tohtoročného podujatia. Tešíme sa na stretnutie v inej obci alebo meste, v januári 2016.

INZERÁTY

Kominárstvo ponúka:

Čistenie komínov
Kontrola komínov
Frézovanie dechtu
Vložkovanie komínov
Výstavba komínov na suchú
aj mokrú prevádzku.
www.kominarik.sk
0903 534 118

BLAHOŽELÁME

Tamarka Kamodová
(9.10.2014)

Dnes do sveta posielame tieto šťastné slová: krásnu zdravú dcéru máme, prišla radosť nová. Na svet prišla trochu hlasná, nech je zdravá, šťastná krásna. To ti želá mamka a ocko.

Narodili sa

Nesmým bozkom začína rozprávka, končí sa úsmevom malého dieťatka. To nie je rozprávka, to je už život sám, nech veľa šťastia prinesie i Vám.

Viera Mušuková

SPOMIENKA
NA ZOSNULÚ

3. januára 2015 som sa dozvedela, že dotieklo ubolené srdce mojej susedy JOLANY LABOŠOVEJ. Zaliali ma slzy a hlavou mi prešla myšlienka: „No teta, už Vám je dobre, už Vás nič nebolí.“ Tetu som poznala ešte za čias, keď žili v Muránskej Lehote. Sem – tam som k ním chodila, hlavne keď rástli huby a černice. Bola to aj pre nich veľká zába-va.

Po mozgovej príhode žili pri dcére Alene. Keď som mohla, nedalo mi aby som ich nenavštívila. Pospomínali sme všeličo a takto im čas prešiel skôr. Keď nastala sezóna húb, vždy vraveli, že by radi išli. A keď dozrievali černice, stále sme si pripomenuli príhodu, ako nás naháňal družstevný bujak. Na zdraví im veru nepridalo, keď ich opustila dcéra Drahuša. No napriek všetkému môžem povedať, že to dosť dobre znášali. Ich časté slová boli, že ich bola navštíviť Drahuška, prosili ju, aby si po nich prišla.

Na posedenie pri modlitbách prišli ženy z Muránskej Lehoty. Nevie, či ich bolo pätnásť, ale všetky sa krásne modlili a spievali. Toto posedenie ma veľmi dojalo. Nedajú sa ani opísať tie krásne pesničky, ktoré som ešte nepočula. Hlboká úcta pred nimi a veľká vďaka. Po prednese pani Fabovej mi už viac nebolo treba. Slzy sa mi tlačili do očí a na dušu mi zaľahol ešte väčší smútok. Patrí im veľká vďaka a obdiv aj v mene smútiacej rodiny. Vravím im: „Teta, počuli ste, ako sa s Vami prišli rozlúčiť ženy z Vašej dediny?“

Nie že by som odsudzovala muránske posedenie, to by ma ani nepadlo. Veď každý sa modlí, ako vie. Nechcem nikoho uraziť, ale toto posedenie ma veľmi dojalo. Je pravda, že dedina, či mesto, každý sa modlí po svojom. Nemôžem porovnávať, či je to tak a či onak, lebo som nemala takú možnosť. Povieť si, či tak, alebo inak, hlavné je, že sa pomodlíme za dušu zomrelého. Máte pravdu! Milá teta, sľubujem Vám, že na Vás budem myslieť a nezabudnem na Vás.

"Odpochnutie večné daj im Pane a svetlo večné nech im svieti. Nech odpočívajú v pokoji!"

Bohdana Halušková

S hlbokou úctou a láskou si spomíname na rodičov

Jána a Margitu Vrabcovcov,

ktorí s nami žijú v našich spomienkach a tíško odpočívajú v lone krásnej muránskej prírody od 13. februára 1995 ocko Ján a od 9. marca 2014 múdra a starostlivá mamička Margita.

Verím, že okrem rodiny si mnohí na nich spomeniete ako na ľudí, ktorých

celoživotnou snahou bolo držať rodinu spolu v dobrom i v zlom, pomáhať iným v núdzi. Spite sladko svoj večný sen. Smútiaca rodina

SPOMÍNAME

"Odišla si bez rozlúčky, čo nikto nečaka. Už len kytičku Ti na hrob môžeme dať, spokojný, večný spánok môžem Ti priat!"

Dňa 28. 02. uplynie štvrté výročie, čo nás navždy opustila naša drahá manželka, mama a stará mama

Anna Baksová.

Pri príležitosti nedožitéj 70-tých narodenín si na Teba s veľkou láskou a úctou spomínajú manžel, syn Miro, dcéra Beáta s manželom a vnúčatá Jurko a Timka. Spomíname na krásne chvíle prežité spoločne v kruhu rodiny. Nech Ti je tá muránska zem ľahká, odpočívaj v pokoji.

Dôchodcovia vo Fryštáku

Členovia JDS Muráň, ktorí sme sa zúčastnili stretnutia v družobnom meste Fryšták v septembri 2014, ďakujeme nášmu p. starostovi Ing. Romanovi Goldschmidtovi za pozvanie. Bolo to veľmi príjemné privítanie a celý pobyt prebehol v priateľskej atmosfére a na vysokej úrovni. Ceníme si toto priateľstvo, pretože vytrvalo dlhé roky, ale najdôležitejšie je, že je úprimné.

To sme pocítili od chvíle prijatia až do rozlúčky. Vrelá vďaka p. starpstovi Fryštáku Mgr. L. DOLEŽALOVI a aj Vám milí

priatelia klubu dôchodcov, bol to príjemný a nezabudnuteľný zážitok. Dovidenia v Muráni.

Za JDS Muráň Elena Uhrinová

Máte pre nás typ na reportáž, námet na článok? Neváhajte a dajte nám vedieť! Osobne, písomne, alebo emailom: obec.muran@mail.t-com.sk. Uzávierka pre priepisovateľov do novin č.2/2015 je 13. apríl 2015. Tešíme sa na spoluprácu.

Opustili nás

Osud je občas veľmi krutý, nevráti čo raz vzal... Zostanú iba spomienky a v srdci veľký žiaľ...

Jolana Labošová
Ján Krštieň
Barbora Majerčíková
Ladislav Orban

OSLÁVENCI

Nech kvitne úsmev, žiari očí jas, nech zdravie z tela sa nestráca, kým bije srdce spoznaj žitia krás, to tajomstvo, čo jediné sa vypláca.

50 rokov

Peter Chlebovič
Edita Vrabcová

55 rokov

Ľudevít Jančík
Mária Machová

60 rokov

Milan Aust

65 rokov

Jozef Cibula
Vladimír Sklenárik

70 rokov

Ľubomír Ďurčík
Ján Laurenčík

75 rokov

Mária Fitňová

85 rokov

Ondrej Gombaský

Neprešlo jazykovou úpravou